

V I Lenin

”Maktkrisen”

Hela Ryssland minns ännu dagarna 19-21 april (2-4 maj), då inbördeskriget höll på att bryta ut på Petrograds gator.

Den 4 maj (21 april) avfattade Provisoriska regeringen en ny akt, som var avsedd att verka lugnande, och där den ”kommenterade” sin roffarnot av den 18 april (1 maj).

Därpå beslöt majoriteten av Arbetar- och soldatdeputerades sovjets Centralkommitté att förklara ”episoden avslutad”.

Ett par dagar förgick, och frågan om en koalitionsregering dök upp. Centralkommittén delade sig nästan mitt itu: 23 var mot en koalitionsregering – 22 för. Det visade sig, att episoden var ”avslutad” endast på papperet.

Nu har ytterligare två dagar förgått, och vi har en ny ”episod”. Krigsminister Gutjkov, en av Provisoriska regeringens hövdingar, har avgått. Det talas om, att hela Provisoriska regeringen skulle beslutat avgå (i det ögonblick, då dessa rader skrives, vet vi ännu inte, om det är sant att hela regeringen avgått). Återigen har en ”episod” inträffat, och därtill en sådan, som kommer alla föregående ”episoder” att förblekna.

Varifrån denna mångfald av ”episoder”? Finns här inte någon slags huvudorsak, som oundvikligen framkallar den ena ”episoden” efter den andra?

Det *finnes* en sådan orsak. Det är det så kallade dubbelväldet, denna labila jämvikt, som utgör resultatet av överenskommelsen mellan Arbetar- och soldatdeputerades sovjet och Provisoriska regeringen.

Provisoriska regeringen är en kapitalisternas regering. Den kan inte avstå från sina erövrings- (annexions)-strävanden, den kan inte avsluta roffarkriget med en demokratisk fred, den kan inte låta bli att skydda sin klass’ (d. v. s. kapitalistklassens) förmåner, den måste skydda godsägarnas jord.

Arbetar- och soldatdeputerades sovjet representerar andra klasser. Majoriteten av de arbetare och soldater, som tillhör sovjeten, vill inte roffarkrig, är inte intresserade av kapitalisternas profit och av att godsägarnas privilegier bibehållas. Men på samma gång har den fortfarande förtroende för kapitalisternas Provisoriska regering, vill komma överens med den och vill stå i kontakt med den.

Arbetar- och soldatdeputerades sovjet utgör själva grodden till en statsmakt. Vi sidan av Provisoriska regeringen försöker även sovjeterna att i en del frågor uppträda som statsmakt. Det uppstår en sammanflätning av statsmakterna eller det, som man nu kallar ”maktkris”.

Så kan det inte fortgå i längden. Under sådana förhållanden kommer varje dag att medföra nya ”episoder” och skapa nya komplikationer. En papperslapp med påskriften: episoden är avslutad, kan man skriva. Men i det levande livet kommer dessa episoder inte att försvinna. Och det av den enkla orsaken att de inte alls är några ”episoder”, inga tillfälligheter, inga bagateller. Det är yttre företeelser av en djupgående inre kris. De är följden av, att hela mänskligheten råkat i en återvändsgränd. Det finns inte och kan inte finnas någon utväg ur roffarkriget, om man inte beslutar sig för att tillgripa de åtgärder, som de internationella socialisterna föreslår*.

* Med de ”internationella socialisterna” menar Lenin här bolsjevikerna. – *Red.*

Tre vägar erbjuder man nu det ryska folket för att lösa ”maktkrisen”. En del säger: låt allt förbli vid det gamla, lita ändå mera på Provisoriska regeringen. Det är möjligt att man hotar med avgång just för att tvinga sovjeten att förklara: vi litar ändå mer på er. Provisoriska regeringen fikar efter att man skulle börja tiggas och be: korn och regera oss – vi har ingen annan än er att vända oss till ...

Den andra vägen är koalitionsregeringen. Vi delar ministerportföljerna med Miljukov & Co., sätter in några av vårt folk i regeringen, och då skall vi få en helt annan musik.

Den tredje vägen föreslår vi: förändra hela sovjetens politik, lita inte på kapitalisterna och överlämna *hela makten till Arbetar- och soldatdeputerades sovjet*. En *person*-förändring leder till ingenting, det är *politiken*, som måste ändras. En annan klass måste komma till makten. En arbetarnas och böndernas regering kommer hela världen att tro på, ty var och en begriper att arbetaren och fattigbonden inte vill utplundra någon. Endast detta kan påskynda krigsslutet. Det är det enda, som kan göra det lättare för oss att övervinna det ekonomiska förfallet.

All makt åt Arbetar- och soldatdeputerades sovjet! – Intet förtroende för kapitalisternas regering!

Varje ”episod”, varje dag, varje timme kommer att bekräfta det riktiga i denna paroll.

2 (15) maj 1917.

Pravda nr 46, den 15 (2) maj 1917